

Kurier Zachodni

»ISKRA« **ROK XXIX** **Sobota 24 września 1938 r.** **Nr. 262** **Przebiegała misja...** **2.50**

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef. Red. 61064, Adm. 61072 | P.K.O. 302.712 | Oplata pocztowa miesięczna 60 gółówek

Ostrzegamy!

Szczury -- defetysty

Ostatnie dni, napelnily naszymi sercami spojnego rodzaju. Zaiste, ze zrodly i jednosc naradowa, w jakiej wydzaleni defetysty miary. I nie bylo z tego powodu, ale rowniez i z rancz opowiadania i spokoju w zyciu codziennym, z rancz zaslania, do sil wiatrow, i tej powolosci, ktora kaze wiezyt w powolosci. To wszystko dowodzi, ze narowno przydeziemy polityce.

Jaki pismenno o tych dodatkach zjawisk naszego polskiego zycia politycznego to nie mozemym jednak omawiac zjawisk utnionych w naszym zyciu i wyznaczonych przez elementy zycia politycznego, wyraznie -- sprowadzajac je do elementu zachowania ten element bezpoczci -- spokojnie zyciu w Polsce, omawiajacy tu nie schronienia i u nas omawiajacy sie majatkow?

Czy mowia wspolizalnia, ale Polska byla ma, silna, bez poczyna?

Czy podobno?

Czy mowia bierze udzial w manifestacji na rzecz polskiego siastka Zolowickiego?

Ne podobno!

Ne automasi spieszajac tlamnie do P. K. O. bankow, bankow; wyciagajac kieszonki, smiesz; gwiazd ogarna nie woda, tak dachajac ogonow zycia, z przesnacznymi tworami, wyciagajac zycia przed kasami P.K.O., czy bankow.

Smiesz ogarna, gdy sie patrzy na te kieszonki, a gwiazd -- gdy widzi smiesz, ze przecie ta banda w Polsce byla, w Polsce sie dorabiala i gdy jej nie widza nie ma, gwiazd juz poploch sieje, uwraca pamke, uwraca z pieniedzy.

Oto chyba najwymowniejzy dowod „powszechnej” zydowskiej i szlacheckiej Polakow.

Oto, jakie wynomina roznica dzielacych obywateli Polski -- Polaka od obywatela Polski -- Zyd.

Pierwszy -- gdy zachodzi potrzeba, gdy Polska znajduje sie w potrzebie da wytylos: i pien adzi i zycie.

Drugi -- nie tylko nie nie da, ale jeznas, abytko odierze i wytylos, co sie tylos da Podgryzie, nawet kornienie drzewa na ktorym siedzi.

Zycie jednak musza zmuszajac jedno: jakby tolerujemy ich w Polsce, jakby przez polce jezozna patrzymy na ich zupniaku,

jakby umozliwiamy im egzystencje i to wcale dobra egzystencje

to jednak --

jakby nie sie zgodzimy na ocalenie i tylos Podgryzie naszego

na Podgryzanie nas od wewnatrz na uprzedzenie dwunast; od zewnatrz na zaszczepienie defektow w momentach defektow.

Nie tylko -- nie sie zgodzimy, nie będzemy umial, przez zewnatrz sie i to przeciawstwie nie tylos w slowach ale zycia.

W imie dobrej Polski, w imie polskiej racyi stajemy.

I zycia powinni; to zmuszajac.

O to tego nie zmuszajacy -- beda nas znowa winni, ze wyropani ciendzi, znowa polska, przyslowowa, ciendziow -- zmuszajacy sie w zeszly zgola nieprzyznanie.

S. A.

Czy wojna?

Chamberlain wraca do Anglii

Hitler zadal załatwienia całokształtu spraw czeskosłowackich

LONDYN, 23.9. PAT. Londyn w ciagu całego dnia oczekiwał wiadomości z Godeberg. Następnego w Londynie, jakie wytworzyły się w ciągu popołudnia, i wskazywały na to, że szerokie koła społeczeństwa anglosaskiego liczą się z poważnymi trudnościami.

Powstanie przypuszczano już po południu, że rokowania Chamberlaina z Hitlerem się załamały i że premierowi brytyjskiemu nie pozostało nic innego, jak powrócić do Londynu z rezultatem negatywnym.

Wydarzenia, które doprowadziły do takich nastrojów, przedstawiają się następująco:

W ciągu wczorajszego rano między Chamberlainem i Hitlerem kanclerz Rzeszy odpowiadał miał premierowi brytyjskiemu, że

musi się domagać załatwienia całokształtu spraw, dotyczących przyszłości Czechosłowacji.

Premier Chamberlain odpowiedzieć musiał na to, że instrukcje jego co do prowadzenia rokowań z kanclerzem Hitlerem ograniczone są ramami propozycji, osiagniętych w konsultacji londyńskiej

między W. Brytanią i Francją.

Powróciwszy wczoraj wieczorem do hotelu, premier Chamberlain skomunikował się telefonicznie z lordem Halifaxem i z innymi członkami gabinetu brytyjskiego w Londynie, którzy ustalili się wieczorem dla obrad nad sprawami wódem em premiera.

Premier Chamberlain wystosował w ciągu nocy pismo do Hitlera, w którym nalegał miał, aby kanclerz dał pisemne zobowiązanie, że wojska niemieckie nie wkroczą do Czechosłowacji, dopóki rokowania nie zostaną ukończone.

W związku z tym listem polecił, które wyznaczone było na godz. 11 przed południem u kanclerza Hitlera, nie odbyło się.

Odpowiedź Hitlera przewidywała zgoda Chamberlainowi około godz. 15.

Co do treści tego pisma brak jest szczegółów, ale jak słychać z kół zewnętrznych dobrze poinformowanych, kanclerz Hitler udzielił miał odpowiedzi rdzającej się odmownie.

Premier Chamberlain był w ciągu popołudnia w stałej komunikacji z lordem Halifaxem, który następnie przed wie-

„Uczucie patriotyzmu i poczucie godności narodowej — które są zasadnym tonem naszych okrzyków i przepełniają naszą pierś — przepełniają dziś serce całego narodu.

„Są one tak realnym konkretem, że nikt nad nim nie może przebiec do przazdki.

(Z przemówienia Marszałka Świątego zjazdu do tłumów manifestujących w dniu onogajdajemy w stolicy.)

czorem przyjął nappierw ambasadora francuskiego Corbin, a następnie zaprosił do siebie szefów opozycji: poła Adla i poła Greenwooda, których poinformował o sytuacji.

Na skomunikowaniu się z Londynem, premier Chamberlain wysłał o godz. 18 ambasadora Hendersona i swego doradcę sir Horace Wilsona na drugą stronę Reutu do hotelu „Dreesen” dla odbycia rozmowy z ministrem spraw zag. Rb. burtropem. Narada ta miała na celu ułożenie wyjątkowego komunikatu.

Premier Chamberlain jutro rano wylatuje z powrotem do Londynu.

Mobilizacja w Czechosłowacji

PRAGA, 23.9. — W godzinach wieczornych ogłoszona została w Czechosłowacji mobilizacja. Powołano zostali pod broń roczniki do lat 40.

Po ogłoszeniu mobilizacji powołani do wojska obowiązyali są stawić się w swoich garnizonach w przeciągu 6 godzin.

Radio czechosłowackie ogłaszało rozkaz mobilizacyjny co pół godziny do późnego wieczora.

Mobilizacja ogłoszona dniaśnią spowodowana została zerwaniem rokowań Chamberlaina z Hitlerem. Dopóki trwały rokowania Czechosłowacja była pewna, iż wojska niemieckie nie wkroczą.

Obecnie, wobec wyzerpania argumentów werbalnych — zdecydował się siła zbrojna.

RZĄD POLSKI

domaga się od Czech odpowiedzi

PRAGA, 23.9. PAT. Posel R. P. w Pradzie minister Papce odwiedził dziś po południu prezesa Rady ministrów gen.

Syrogo i z całą powagą zwrócił uwagę na konieczność bezwzględnej odpowiedzi rządu czeskosłowackiego na notę polską z 24 bm.

Czerwone żądło

SOWIETY GROZĄ POLSCE

ZERWANIEM PAKTU O NIEAGRESJI

WARSZAWA, 24.9. (PAT). W czeskie dzielnicy naszego komunisty ludowego do sprawy zagnanych Polaków (nawracajacy polski) ma chęć dłażenie w Moskwie co następuje.

Z różnych źródeł sądzono, iż wyznaczył, że wojska polskie grozadzą na granicy polsko -- czeskiej, przeto, w związku z tym sądzono, iż cała, terytoryj Czechosłowackiego. Miano tych wiadomości.

Władze polskie nie zaprzeczyły.

Rząd moskiewski oświadczył, że zaprzeczają to nie sądzają.

W wypadku, gdyby tak było,

zaprzeczają nie są. Jeśli by wojska polskie zajęły terytorium Republiki Czechosłowackiej, to rząd moskiewski, ze względu na konieczność uprzedzić rząd polski, że na polskiemu sądzono 2 pkta o nieagresji z grudnia 1922 r. rząd ZSRR byłby zmuszony, wobec dożądania alia, sądzono, iż wypowiedzieć wojnę polskiemu państwu bez uzasadnienia.

W odpowiedzi na te domoskowskie chęć dłażenie polski, rząd polski oświadczył:

1) że sądzono, przegane z obroną państwa sądzono jedynie o rządu polskiego, który

Ludzie są mili

Weseli, wymowni.

Gdy piją Tyskie

Od Styki z burliowia

POLSKA I WĘGRY

poważnym czynnikiem

LONDYN, 25.9. (PAT). „Daily Mail” pisał, że w sprawie roszczeń polskie i węgierskie, stwierdza, że Polska i Węgry ukształtowały się w Londynie jako ogólny i dominujący

czynniki. Pismo stwierdza, że z żądaniem tym należy się poważnie liczyć, gdyż narodziła się nadzieja, że będzie powołano na pierwszy plan sprawy z Godeberg.

nie ma obowiązku przed nikim się z nich tłumaczyć.

2) że rząd polski zna dokładnie fakty, ustaleń, które zawierają.

Ponadto, chęć dłażenie R. P. oświadczył, że wojska niemieckie, z pomocą ich domoskowskie, państwa na granicy polsko-słowackiej nie ma ze strony polskiej żadnych specjalnych zarządzeń.

Dla wyrażenia Polski Agencji Telegraficzna dodaje, że wojna 2 pkta o nieagresji, z grudnia 1922 r. rząd ZSRR byłby zmuszony, wobec dożądania alia, sądzono, iż wypowiedzieć wojnę polskiemu państwu bez uzasadnienia.

W odpowiedzi na te domoskowskie chęć dłażenie polski, rząd polski oświadczył:

1) że sądzono, przegane z obroną państwa sądzono jedynie o rządu polskiego, który

W odpowiedzi sojusznikowi

NIEODPOWIEDZIALNE ATAKI PRASY FRANCUSKIEJ NA POLSKĘ

W poważny ton i poważną ocenę zagadnienia Polska, by wydatnie nam przypomnieć, że polskie do Czechosłowacji, niemniej polskie za Odra, wróciły do Macierzy — wzdusi się zgrozy. Nasze zadanie przyleżało zostało z całą powagą w opiniach państwowych tych państw, które zainicjowały z bezpośrednio lub pośrednio rozwiązywaniem zagadnienia czechosłowackiego. Nawet w Pradze zadanie to potraktowane zostało ze zrozumiałą po-

Ważę. Zrozumieli, wywodzi się z - Francji...
Ten sam, sprzymierzeniec, który
tędy zawołał sprawił tym, którzy mu d
ostatnich chwil zaufali, tak na pnie
rozpaczy wystawił swego wiernego
właściciela - dziś staje w poprzek
żądani swego sojusznika, Polak, by
wreszcie naprawiona została zbrodnia
popelniona na nas, dziś zwraca się prze
nieznanym żądaniem...

1919 r., śmiałą się oni też i żołądki 1920 roku, kiedyśmy „ucieli” przed katastrofą...” gdy z Francji oburzaliśmy kłiku francuzów, którzy jak p. Prossard „nie rozumieją, że Francuzi nie są w stanie zawrócić bynajmniej słodkiej zaszki. Zachowujemy też we wspaniałej pamięci doskonałych wojskowych, których gościliśmy wtedy w Polsce. Ale jeśli chodzi o „uradowanie” to z tą samą przesadą, nie w zbawieniu, cech hańsą, nie w „uradowaniu” negujemy. Prossardowi wskazaliśmy na polskiego „Błektiego wojskowego”, którego posłaliśmy do Francji... Możliwymy mówić o poruczniku francuskim „rewerzującym” bynajmniej nie twierdzącym, że nasza powyka „uradowała” Francję, gdyż „uradowanie” nie jest „uradowaniem”. Bo on Francuzi nie „ucieli”, ani Józef Haller nie „uradował” Francję — tak samo jak myśmy samemu geniuszowi Pęduskiego i krową nawi-

To też trzeba sprowadzić ze sfer mimo wolnej humorystyki, w jakiej są pogrążone twierdzenia Frossardów, i z

Nauczyciel gimna

General Jan Sirový, najpularniejsza dziś w Czechach osobistość, jest postacią doskonale znaną całemu szeregowi warszawiaków. Tylko, że ten pięćdziesięcioletni obecnie wojskowy, odgrywał w Warszawie rolę raczej podziemną.

Był po prostu nauczycielem gimnazjum. W Warszawie zastała go wielka wojna. Uczył wówczas gimnazjów młodzież polską, sam należąc do rozkazanej organacji zacji czeskich Sokółów.

Nie wstąpił do armii austriackiej, wybuchem wojny, ale w r. 1914 zaczął grać się jako ochotnik do organu z wojskowej „Czeska Družyna”. Z tą družyną wysunął na front. Do Polski wrócił raz jeszcze podcza-

---

MOSKWA IGRA Z C

Inspiracje Z

W chwili, kiedy konflikt niemiecko-czeski wszedł w stadium rozstrzygające : istnieją możliwości rozwiązania za pomocą porozumienia. Czerwono-

wojów w drodze pokojowej, na podsta-
wie trzeźwego planu premiera brytyjs-
kiego Chamberlaina, a próbawadzęc
również przez rząd francuski, z Mo-
skwy nadchodzą wiadomości o nowych
intygracji Kremla, usiłujących wykorzy-
stać, w imię niemieckiej cześci dla wywołania

W naczelnych organach sowieckich ukazała się seria artykułów, podlegających Czechosłowacji do wojny. Szczególnie charakterystyczny jest artykuł zamieszczony w „Izwiestiach” z dnia 21 bm., datowany z Genewy, gdzie, jak wiadomo,

przebywa obecnie komisarz spraw zagranicznych Litwinow i kilku ambasadorów sowieckich, Otóż w tym artykule, "Izwiestia" analizując sytuację Czechosłowacji, doradza ją, aby "naród czechosłowacki" nie zgadzał się na plan angielsko-francuski; pojęciowego rozstrzygnięcia zagadnienia narodowościowego i z bronią w ręku

służne zadanie samostanowienia nie będzie zastawiane do wszystkich poważnych grup narodowościowych, jakie się znalazły w ramach państwa czechosło-

wackiego — że zatem rząd polski uregułuje swe postępowanie zależnie od respektu należnego polskim interesom.

Na tym stanowisku staje dziś rząd i całe społeczeństwo polskie.

Od tego stanowiska nie odstąpi.
Nie będziemy ani dziś ani jutro nikogo pytał o opinię, o pozwolenie, o zgodę. Nie będziemy się liczyć z tym, czy się to komu podoba czy nie.

Jesteśmy gotowi do każdej formy walki: w imię naszych słuszných żądań, pogwałconych wówczas, gdyśmy się znaleźli w zaraniu naszego bytu pań-

stwowego, a uznanych za „prawo”,
przeciw nam wymierzone, wtedy, gdyś-
my się z przemocą ze wschodu zmagali
o istnienie wskrzeszonego państwa.

tuż po wojnie światowej i z naszego zaangażowania sił na wschodzie — by dokończyć na nas bezprawia.

W poczuciu i słuszności naszych żądań i siły naszej pomagamy się tego, co nasze. Nie odpowiadamy na ówczesne bezprawie — bezprawiem.

Domagamy się tego, co się nam należy z prawa.

I znajdziemy dość sił, aby — jak to rząd nasz określiła, „swe postępowanie

Jesteśmy gotowi.

Cała Polska patrzy w tej chwili na

MOSKWA IGRA Z OGNIEM

Inspiracje ZSRR decydują w Pradze

OGNIEM

SRR decydu

słowację wszelkich planów kompromisowego zadowolenia zagadnień narodowościowych i wojna z Niemcami, Polska i Węgry pociągają za sobą dalsze komplikacje międzynarodowe. Europa zagrożona będzie w nową wojnę euro-

pejską, twierdzą „Lwiestia”, gdyż konfliktu zbrojnego Czechosłowacji z Niemcami, Polską i Węgrami nie można będzie zlokalizować.

wojny — to jest sens ostatnich posunięć Czechosłowacji w konflikcie z Niemcami.

wewnętrznych Czechosłowacji nie była tajemnicą, lecz dzisiaj po otwartych wy-
stąpieniach naczelnych organów masy
sowieckiej urzędowych „Izwestii” i

kominternowskiej „Prawdy” sprawę staje się zupełnie jasną:
Moskwa decyduje o stanowisku Pragi i w tym tkwi niebezpieczeń-

stwo nowych powieści.

*

„Prawda“ ogłosiła artykuł wstępny, zawierający grzyby pod adresem Amelii i Emalii.

Główny Stół

ny sposób zwalcza zasadę samostanowienia narodów i ostrzega państwa zachodnie przed stosowaniem tej zasady w zagrojeniu Czechosłowackim. Jeśli

zasada samostanowienia narodów — pi-
sze „Prawda” —
zastosowana będzie w Czechosło-
wacji, to stanie się ona aktualną

Dr. Filozofii — defraudant

SKRAĐONE 200 TYSIĄCZĄC ZŁ.

złożył w bankach na fikcyjne nazwiska

Policja warszawska w wyniku żmudnych poszukiwań zdołała odnaleźć 160.000 zł, ze skradzionych przez dr. Mariana Stanisława Smokowskiego w firmie „Tessl”, Towar Importu Surobowo, 100.000 zł.

Sędzią w sprawie afery dr. Smokowskiego, o której po krótko donosiłamy w poprzednich nr-ach, przysięłono sędzijskie rozstrzygnięcie.

Dr. Smokowski, liczący 46 lat, zajmował w firmie stanowisko kierownika finansów ogólnych.

Do obowiązków jego należało m. in. wypełnianie czeków bankowych. Podpisywali je dwaj dyrektorzy Dr. wazysław.

Na koniec firmy w jednym z większych banków warszawskich znalazły się bardzo duże sumy. Postanowiono skryzyszczyć z tego Smokowski i popełnił defraudację, zakreślając na olbrzymią skalę.

Wypłacił dwa cekie, jeden na 500 złotych, drugi zaś na 15.000 złotych. Przed wypłatą na czekach suma po pozostał trochę wolnego miejsca.

Gdy obaj dyrektorzy firmy czekali podpisać, wówczas na pozostawionym z góry wolnym miejscu wpisał „sto”, przerabiając w ten sposób sumy czeków na 150.000 zł i 115.000 zł.

Podpisując 200 zł. — 20.000 zł. wpłacił kasjerce firmy na bieżące wydatki, 200.000 zł. zaś przysłałszy sobie.

W identyczny sposób Smokowski zamierzał w najbliższym czasie defraudować jeszcze 700.000 złotych, które mały w tych dniach wypłacić na konto bankowe firmy. Defraudację 200.000 złotych zsmywał jednak przed tym przypadkowo jeden z dyrektorów i zamienił policję.

Wiedząc śledcze szybko wpadły na trop defraudacji i aresztowały go.

Przesłuchany dr. Smokowski odefraudował z pięćdziesiąt sztuk na hurtnicę i zaliczył w domach lokalnych. W jednym z danielinów — jak utrzymywał — skradziono mu któregoś nocy 80.000 zł. O kradzieży donosiłszy 4 funkcjonariuszy.

Policja nie dała wiary tłumaczeniom defraudacji. Podczas rewizji w jego mieszkaniu znaleziono kieszonkę od szarych w jednym z banków przy ulicy Mazowieckiej.

W banku tym znajduje się 1.800 złotych. Dopasowane do jednej z nich karty milosiej, milosiej w Smokowskiego.

W skrytce, wynajętej przez defraudanta na fikcyjne nazwisko Stanisława Jakubowskiego, znalazłono panery warszawskie na sumę 60.000 zł. oraz kasa-

zeczko oszczędnościową na sumy 31.000 zł. i 20.000 zł.

W tym samym banku na konto „Rajkowski” złożono było 50.000 zł. z sumy tej Smokowski, podpisując się za Rajkowskiego, zdążył podpisać już 12.500 złotych.

W kilku innych bankach odnalazłono na złożone przez Smokowskiego na na-

zwiększo Sarniecki 21.500 złotych.

Smokowska jest doktorem filozofii. Do Warszawy przybył przed paru laty z Tyngoszyc, gdzie był nauczycielem gimnazjalnym. Ma żonę, dwu synów, 6-letniego i 12-letniego.

Defraudant zamierzał ogłębier wlaszczyzcie sobie około miliona złotych i zbiec następną za granicę.

WOBEC HISTORYCZNYCH WYDARZEŃ W CZECHOSŁOWACJI

Na zdjęciu jeden z wielu pociągów specjalnych na smerech przyrzeczonych Rzeczypospolitej, którymi są przewożeni uchodźcy z krajów wschodnich w głąb Rzeczy.

18 osób rannych pod szcztakami rozbitego autobusu

Na nocie za Rawą Mazowiecką, jadący z Warszawy do Tomaszowa autobus osobowy musiał wskutek nieporozumienia zjechać na sam bieżak rowu.

Wskutek bardzo wąskiego przejazdu jedno z kół autobusu zadłgało się i zapęchło pasażerom; samochód skończył się do głębokiego rowu i wywrócił.

Przybyła policja oraz okoliczni włościanie e wydobyli rannych spod szcztaków autobusu i przewieźli do szpitala w Rawie.

Podpalili — aby wygrać zakład o 5 groszy

O niezwykłym wypadku podpalenia domoszu w bydźmie w pow. wlebskim. W ub. środę spaliła się zagroda Małgorzaty M. K., przyczem stwierdzono, że ogień podpalił 11-letni Stanisław i Kulik.

Głównak założył się z kolegą, Antonim Kulikowskim, że w zagrodzie M. K. sowej będzie polać... i przagnac wygrać zakład o... 5 groszy, podpalił ogień.

Młodocianego podpalacza zatrzymano.

50.000 kobiet

W SŁUŻBIE WOJSKOWEJ.

Lotna-szwad, armia kobieca, słow. które duma napelniają kłódką kobiet, Finlandia. Finlandia, jest bowiem jedyną armią na świecie, która posiada już dziś wyszkolona, przygotowana do wszystkich zadań w czasie wojny, ochotniczą armię kobiecą, liczącą 50.000 kobiet. Dzieje tego legiona, przypominającego nasz białosterski legion kobiet spod Izwowa, sięgnia 1918 roku, kiedy to, po dwadzieciu laty, gdy kraj cały poddmowny był przez propagandę bolszewicką i zagrożony ewentualną rewolucją, kobiety fińskiej razem z państwową ciałą społeczeństwa męskiego, chwyciły za broń i pomogły do zgniecia rewolucji.

Po wojnie k kobiety-żołnierze zostały, zmieniając funkcję rolę. Dał nie ma już formacji bojowych, złożonych z kobiet. Tym pilniej jednak kobieta fińska zaprawia się w czasach pokoju do wszelkich rodzajów służby zastępczej, jaka czeka ją na wypadek wojny.

Linia kolejowa,

POSIAŁAJĄCA NAJWIEKSZĄ ILOŚĆ TUNELI.

Ułożenie przez kilku dm. transzportów linia kolejowa, łącząca morze Kaspijskie z morzem czarnym, była budowana w bardzo trudnych warunkach terenowych. Zbudowano jednak najdłuższą w pobliżu linii, która umożliwia w stosunkowo krótkim czasie i skutecznie budowę. Na linii kolejowej znajduje się 190 tuneli, które łączą 1000 kilometrów długości. Jeden z tuneli o długości 6 km, który wznosił się, powołał na niego nazwę. Kolej ta budowa 15.000 robotników. Przekroczył on 20 milionów metrów całkowitej długości. Mostów, mostów i przepustów zbudowano około 4.000. Pierwszą z nich, na niektórych odcinkach nie ma jeszcze całkowicie przemyślaną, natomiast na tych innych odcinkach ludzi pracujących nad budową, że można było przetrwać tylko przez noc i przy bardzo trudnych. Długość tej linii kolejowej wynosi 1.500 kilometrów. Pierwszą stacją wyjściową nad Morzem Kaspijskim jest Bender, skąd najbliższą stacją po tej linii jest Krasnodar, skąd podąża stacją wprost do Jendiki. Następnie linia kolejowa prowadzi przez Stambul i Dżefe, omijając kaspijską smok Bender Sogur nad morzem czarnym.

PAPUGA.

Przez ten pan kupił sobie białą papugę, która powiadana przez niego. Był tym dowodny podpaleniem wspaniałego ptaka, po statowim po natchnieniu naczyną słowa „Halo!”

Stanął więc przed klatką i przez pełnych czterech minut czekał ciszej: „Halo... halo... halo!”

Wtedy nagle usłyszał, że w klatce, gdzie słuchała tego z radości i radości, ma Wren, gdy jej wspaniałej brakuło już tchu, odwróciła głowę o 180 stopni i rzekła: „Halo... Numer zajęty!”

O. SOYKA

Karty Milosiej

Adaptacja autoryzowana EUGENIUSZA BALUCKIEGO

Dopiero po zbudowaniu się zaczął sobie po raz pierwszy pytanie: Co teraz będzie?... Gdzie szukać pomocy i ratunku?...

Ojciec przyszedł mu niezmiernie po pięćdziesiąt laty doświadczenia i urodzenia, a w następstwie tego zajął zawsze sprawozdania, na co te pieniądze zostały użyte. Znal doskonałe warunki materialne syna, nie omieszkał nadmienić przy każdej sposobności, że powinien na niego być grzeczny. Oczywiście, w tym stanie rzeczy nawet sto złotych długu wydobył mu się szczytem wyspiennej rozumności. A przecież tu chodziło o majątek — o całe pięć tysięcy złotych!

Zresztą z tej strony w żaden sposób nie mógł sięgnąć na pomoc. Ojciec był lekarzem w małym mieście powiatowym, zarabiał nieźle, lecz po bezskutecznych próbach przekazania synowi zawodu, który wchodził za jedno z najszlachetniejszych posłuszeństw, nie mógł się na całkowicie powierzyć: b ednym użyciu

lał bezpłatne porady, kupował im lekarstwa i jeszcze do nich dawał po paru złotych w naturze. Uważał wydawanie pieniędzy na inny cel niż na przetrwanie, był niewzruszony skłonnym zwłaszcza po śmierci żony, gdy jedyny syn wkroczył na samodzielny drogę.

Wuj?... Też nie. Był to człowiek twardych zasad, nie uznający podłościwość dla słabości ludzkiej, bardzo szorstki i stawiający siebie za wzór dla swoich dzieci. Poza tym wuj lubił powtarzać przy sposobności, że lekkością siebie robienie długów zalicza do grzechów głównych.

Historia mogłaabrać więcej sobie rozwięzłość. Co będzie, gdy jego przełożeni o niego się dowiedzą?

Umyślowił sobie nagie, jak ludzie oceną jego postępowanie: powieścią po prostu, że jest karcizmem, nęgotowym graczem, dla którego można co w najgłębszym razie 10-6, zabawa oną mniemając lub wielką domoszką grądy.

Przyłożył te fatalne pieniądze na czas pracy i przerwał się — musiał zaciąć usta chustką i z całej siły w nią się wciągnąć zębami, by nie zawyzić ze współczucia dla słabej i bezgranicznej rozpacz.

Jak się stało w ogóle, że doszło do tej tragedii?... Dopiero teraz wpadł na to, że chłubiłmy kwotę położył mu człowiek, którego znał zaledwie dwadzieścia lat, cztery lata temu.

Jakieś dwóch przedziwnych wypadków musiał się zgodzić na powstanie niemożliwości, z której się zdawało jego staraniem niebezpieczeństwo?... Czy Bóg nie puścił umiennie fałszywą pogłoskę, że on, Włoszyszczyński, jest bogaty? Czy pożyteczna mu wielkie pieniądze na słowo tylko, śniadzi utęgię języczek odwrócić się po prostu taką samą lekkością, jaką on poprzednio nocy pociętni?... Jedno było jasne — że on zmierzając dośkonale — wszystko się złożyło na jego zgubę! Pewność siebie, z której jeszcze wewnątrz był bardzo dumny, wydała mu się teraz głupia i bezwartościowa.

Gdyby się uratował — raz tylko, tak jeden jedyny raz! Miałby nauczyć na tyle życie... Lecz nie widać ratunku, natomiast przed oczyma zaczęły się przesława wyobrażenia, które dopiero powinny były nastąpić: okropna przysięga wyrażona ojcu, zarwanie wszelkich stosunków z wujem, utrata pracy i doskonałych widoków na przyszłość — lecz najbliższym wydarzeniem, a więc budzącym największą zgrozę, była sprawa spłaty długu.

Pan będzie łaskaw przysłać mi to do mieszkania. W miarę możliwości przysłać mi także wieczorem.

Te słowa dźwięczały mu dźwięk i ułamek.

Zaczęł przyszykować kieszonkę, znalazł ją list wstawił:

